

SOPIMUS PAKOLAISTEN VASTAANOTOSTA SEKÄ PAKOLAISISTA AIHEUTUVIEN KUSTANNUSTEN KORVAAMISESTA

Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus (jäljempänä TE-keskus) ja Helsingin kaupunki (jäljempänä kaupunki) sopivat pakolaisten vastaanotosta ja pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta seuraavaa:

1. PAKOLAISTEN VASTAANOTON JÄRJESTÄMINEN JA KOTOUTTAMISOHJELMA

Säädökset

Kaupunki järjestää pakolaisten vastaanoton ja TE-keskus korvaa kaupungille pakolaisista aiheutuvat kustannukset maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999, jäljempänä kotouttamislaki) 4, 8, 8 a ja 9 §:n sekä pakolaisista ja eräistä muista maahanmuuttajista sekä turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (512/1999, jäljempänä valtioneuvoston päätös) 1 ja 2 §:n ja tämän sopimuksen nojalla.

Kotouttamisohjelma

Kaupunki on laatinut 15. päivänä marraskuuta 1998 maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi ja tukemiseksi kotouttamislain 7 a §:ssä tarkoitetun kotouttamisohjelman, jonka kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 1999. Kaupunki vastaa kotouttamisohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta. Työvoimatoimiston ja tarpeen mukaan muiden viranomaisten on kaupungin aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laatimiseen ja toimeenpanoon. Maahanmuuttajia, kaupungissa vaikuttavia kansalaisjärjestöjä, työntekijä- ja työnantajajärjestöjä ja muita tahoja kuullaan kotouttamisohjelmaa laadittaessa ja toimeenpantaessa. Ohjelma sisältää suunnitelman kotoutumista edistävästä ja tukevista toimenpiteistä, palveluista, yhteistyöstä, vastuista ja seurannasta sekä maahanmuuttajien tarpeiden huomioon ottamisesta muita yhteiskunnan palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä. Ohjelmaan sisällytetään myös etnisen tasa-arvon ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen ja syrjinnän ehkäiseminen. Pakolaisten vastaanotto järjestetään osana maahanmuuttajien kotouttamista ja kaupungin kotouttamisohjelmaa ottaen kuitenkin tarpeen mukaan huomioon pakolaisuuden aiheuttama erityinen palvelujen tarve.

2. PAKOLAISTEN VASTAANOTON HENKILÖPIIRI

Henkilöpiiri

Pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluvat pakolaiset sekä kotouttamislain 3 a §:ssä ja valtioneuvoston päätöksen 1 §:ssä tarkoitetut henkilöt seuraavasti:

- 1) henkilö, jolle on myönnetty ulkomaalaislain 113 §:n 1 momentin mukaan oleskelulupa suojelun tarpeen perusteella;
- 2) henkilö, jolle on ulkomaalaislain 112 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tilapäisen suojelun jälkeen myönnetty saman lain 113 §:n 2 momentin nojalla oleskelulupa, ei kuitenkaan, jos oleskelulupa on myönnetty opiskelun, työnteon tai ammatin harjoittamisen tai avioliiton johdosta;
- 3) henkilö, jolle on hänen haettuaan kansainvälistä suojelua myönnetty oleskelulupa ulkomaalaislain 51, 52 tai 89 §:n perusteella; sekä
- 4) henkilö, joka on ulkomaalaislain 93 §:n mukaan otettu Suomeen erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisen velvoitteen täyttämiseksi. Lisäksi pakolaiseen rinnastetaan pakolaisen tai kohdassa 1—4 tarkoitetun henkilön perheen jäsen tai muu omainen, jos hänellä on ollut perheside pakolaisen tai oleskeluluvan saaneen henkilön kanssa ennen tämän Suomeen tuloa.

Suomen kansalaisuuden saanut ei kuulu kustannusten korvaamisen piiriin.

Pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluu myös henkilö:

- 1) joka on saanut oleskeluluvan ulkomaalaislain (378/1991) 31 §:n tai 18 §:n 4 kohdan perusteella;
- 2) henkilöön, joka on hakenut turvapaikkaa tai saanut tilapäistä suojelua Suomessa ja saanut tämän jälkeen pysyväisluonteisen oleskeluluvan ulkomaalaislain (378/1991) 20 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella, ei kuitenkaan, jos oleskelulupa on myönnetty opiskelun, työnteon tai ammatin harjoittamisen tai avioliiton johdosta; sekä
- 3) joka on pakolaisen tai 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun henkilön perheenjäsen tai muu omainen edellyttäen, että hänellä on ollut perheside pakolaisen tai oleskeluluvan saaneen henkilön kanssa ennen tämän tuloa Suomeen.

Vastaanotettavat pakolaiset

Kaupunki vastaanottaa:

TE-keskuksen kotouttamislain 9 §:n nojalla kaupunkiin osoittamat edellä tässä sopimuksessa tarkoitetut pakolaiset; sekä muut kaupunkiin muuttaneet ja kunnan väestötietojärjestelmään kunnan asukkaiksi merkityt edellä tässä sopimuksessa tarkoitetut pakolaiset, jos he kaupunkiin muuttaessaan kuuluvat tässä sopimuksessa tarkoitettujen pakolaisten kustannusten korvausten piiriin.

TE-keskus ja kaupunki sopivat vuosittaisissa neuvotteluissa mm. vastaanotettavien pakolaisten arvioidusta määrästä sekä pakolaisille varattavien asuntojen määrästä. Neuvottelut järjestetään vuosittain viimeistään helmikuun loppuun mennessä. (Liite 1. TE-keskuksen hyväksymä kaupungin toimintasuunnitelma pakolaisten vastaanotosta)

3. KORVATTAVAT KUSTANNUKSET

Laskennallinen korvaus

Valtioneuvoston päätöksen 3 §:n nojalla kaupungille maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta pakolaisten kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Korvaus maksetaan kolmelta vuodelta. Laskennallisten korvausten suorittamisesta kaupungille TE-keskus on tehnyt erillisen päätöksen (Liite 2. Päätös Dnro 411/211/2005).

Korvaus kotoutumistuesta ja toimeentulotuesta sekä paluumuuttoavustuksesta

Jos kaupunki on antanut pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluvalla henkilöllä kotouttamislaissa tarkoitettua kotoutumistukea tai toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettua toimeentulotukea, korvataan niistä aiheutuvat kustannukset kolmelta vuodelta valtioneuvoston päätöksen 4 §:n 1 momentin nojalla.

Lisäksi kaupungille korvataan todellisten kustannusten mukaan pakolaiselle kotouttamislain 8 a §:n nojalla annetusta paluumuuttoavustuksesta aiheutuvat kustannukset kotouttamislain 4 ja 8 a §:n ja valtioneuvoston päätöksen 4 §:n 2 momentin ja 21 a §:n mukaisesti.

Korvaus erityiskustannuksista

Kaupungille korvataan todellisten kustannusten mukaan pakolaisten erityiskustannuksina valtioneuvoston päätöksen 5 §:n nojalla:

- 1) kaupungin järjestämän tulkkipalvelun kustannukset;
- 2) alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneen henkilön sijoittamisesta perhe-ryhmäkotiin sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kaupungille aiheutuvat kustannukset enintään siihen saakka kunnes alaikäinen täyttää 18 vuotta;
- 3) vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä kaupungille aiheutuvat huomattavat kustannukset, jos henkilö on ollut huollon tai hoidon tarpeessa Suomeen saapuessaan, enintään kymmeneltä vuodelta; sekä
- 4) erityisistä syistä muut kaupungille aiheutuneet kustannukset sopimuksen mukaan enintään kymmeneltä vuodelta.

Edellä 2 - 4 kohdassa tarkoitettut kustannukset voidaan korvata vain siltä osin kuin niitä ei makseta valtioneuvoston päätöksen 3 §:ssä tarkoitettuna laskennallisena

korvauksena ja korvaamisesta on erikseen sovittu TE-keskuksen ja kaupungin kesken.

Korvausajan alkaminen

Valtioneuvoston päätöksen 6 §:n nojalla korvausaika alkaa henkilön ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemisestä. Suomessa syntyneen lapsen korvausaika lasketaan lapsen äidin korvausajan alkamisesta.

4. VALTION MÄÄRÄRAHA

Tässä sopimuksessa tarkoitetut kustannukset korvataan kaupungille kotouttamislain 4 §:n ja valtioneuvoston päätöksen 16 §:n nojalla valtion varoista, jollei valtion talousarvioon tarkoitusta varten varatusta määrärahasta muuta johdu.

5. MENETTELY KORVAUSASIOISSA

Korvausten maksaminen kaupungille

TE-keskus maksaa korvaukset kaupungille kaupungin hallintokuntien hakemusten perusteella. Hakemukseen on liitettävä tässä sopimuksessa tarkoitettuja kustannuksia koskevat kaupungin talousarvion toteutumatiiedot.

Kotouttamislain 8 a §:ssä säädettyyn paluumuuttoavustusta koskevaan kustannusten korvaukseen, avustukseen sekä niitä koskevan asian käsittelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan muutoin mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Korvausten hakuaika

Jollei tässä sopimuksessa tarkoitettuja korvauksia ole haettu kahden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, minä toiminta on tapahtunut, korvausta ei valtioneuvoston päätöksen 20 §:n nojalla makseta, jos pätevää syytä viivästytykseen ei näydetä.

Korvauksen palautusvelvollisuus

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi valtioneuvoston päätöksen 21 §:n nojalla määrätä kaupungin palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä,

- 1) jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja tai
- 2) jos muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain (340/2002) 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätös kaupungille perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen toimintavuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

6. TIETOJEN ANTAMINEN, SEURANTA JA YHTEISTOIMINTA

Tietojen antaminen

TE-keskus ja kaupunki sitoutuvat kotouttamislain 41 §:n nojalla antamaan toisilleen salassapitosäännösten estämättä tämän sopimuksen toteuttamiseksi tarpeellisia tietoja.

Seuranta

Kaupungilla on yleisvastuu kotouttamisen seurannasta. Sen toteuttamisesta päätetään kotouttamisohjelman laatimisen yhteydessä. Kaupunki ja TE-keskus tekevät yhteistyötä kotouttamislain toimeenpanon seurannan toteuttamiseksi työministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Avustaminen

TE-keskus avustaa tarvittaessa kaupunkia tässä sopimuksessa tarkoitetun toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvissä asioissa.

7. VOIMAANTULO, SOVELTAMINEN JA IRTISANOMINEN

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan 1. päivänä ...kuuta 2007. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Tämä sopimus liitteineen korvaa Uudenmaan lääninhallituksen Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen työvoimaosastolle 31.8.1997 siirtämän Uudenmaan lääninhallituksen ja Helsingin kaupungin välillä 20. päivänä elokuuta 1993 tehdyn sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta.

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan 1. päivänä toukokuuta 1999 ja sen jälkeen syntyneiden kustannusten korvaamiseen valtioneuvoston päätöksen 22 §:n 1 ja 2 momentin nojalla.

Irtisanominen

Jos tämä sopimus irtisanotaan, se päättyy 12 kuukauden kuluttua irtisanomispäivästä. Sopimuksen päättyessä kaupunki järjestää vastaanoton ja TE-keskus maksaa kustannusten korvaukset sopimuksen päättymispäivänä kaupungissa pakolaisten vastaanoton piirissä olevien pakolaisten osalta.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä ... kuun ... päivänä 2007

Helsingin kaupunki

allekirjoitus

allekirjoitus

Uudenmaan TE-keskus

Hannu Paju
Johtaja

Pekka Hakala
Osastopäällikkö

LIITTEET 1. TE-keskuksen päätös laskennallisista korvauksista (Dnro 411/211/2005)

2. TE-keskuksen hyväksymä kaupungin toimintasuunnitelma pakolaisten vastaanotosta